

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америк ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BERgen 4-0807 — 4-0257 — Тел. У. Н. Союз: BERgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

У СЕНАТІ ПРИЙНЯЛИ НОВИЙ БИЛ ТЕФТА

Вашингтон, 30 червня. — Після шости місяців завзятих парламентарних старань, адміністрації Трумана не вдалося переперти свого робітничого законопроекту з одночасним відкликанням дотеперішнього закону Тефта-Гартлі. Навпаки, коаліція республіканців з південними демократами 61 головами проти 42 ухвалила 28 поправок до проекту адміністрації, затримуючи найважливіші постанови з обов'язуючого характеру закону. Коли б так поправлений бил перейшов ще в палату репрезентантів, тоді було б це тільки змінене видання закону Тефта-Гартлі, хоч без їх імені. Новий законопроект затримує заборону замкненого заводу, обмеження юніейного заводу і заборону страйків під час крайньої національної потреби.

Під час пресової конференції президент Труман виминав відповіді на запит, чи він вважає за втрачену боротьбу за відкликання закону Тефта-Гартлі в теперішній сесії конгресу, однак заповів, що він буде всіма силами боротися далі за його скасування.

ПРЕЗИДЕНТ І БАРУК У ПРИЛЮДНИХ СПОРАХ

Під час пресової конференції президент Труман засудив як невірну критику колишнього радника президента, Бернарда Барука, який перед двома днями сказав, що президент не допустив до підготовки планів для швидкої промислової мобілізації на випадок крайньої потреби. Труман заявив, що Барук не має належних інформацій в цій справі, бо Рада Ресурсів Безпеки не пропонує йому жадного плану й тому він не міг його відкинути. Барук відіхав до Європи в четвер. Коли його співістали телефонічно на кораблі Квін Елізабет про заяву президента, Барук відповів, що він є поінформований, тільки президент не є поінформований в цій справі так, як він звичайно буває поінформований в інших справах.

БИЛ ПРО РОЗБУДОВУ ВОДНИХ ШЛЯХІВ

Комісія Прилюдних Робіт в палаті репрезентантів випрацювала вже законопроект в справі розбудови водних шляхів, побудови прибережних там і пристаней коштом понад біліон доларів. Бил не ставить домагання признати гроші на ці цілі, тільки вказує на потребу меліорації.

УРАД ПРОЦЕСУЄ ПІДПРИСМСТВО ДЮ ПОНТА ЗА КОНЦЕНТРАЦІЮ ЕКОНОМІЧНОЇ СИЛИ

Вашингтон. — Департамент справедливости зголосив до суду позов проти тресту Дю Понт з Вилмінгтону за зосередження „промислової сили“ в руках родини Дю Понт-Немурс, бо це шкідливо для господарства нації. Уряд твердить, що родинні власті представляли в 1947 р. вартість \$4-259,000,000. Підприємства контролювані родиною є такі: Джералд Моторс, Юнайтед Стейтс Роббер. У згаданому році вони разом продали виробів на \$5,189,000,000, а по заплачених податків їм ще осталося чистого \$429,000,000. У позові твердить уряд, що підприємства, зв'язані під одною

INDEPENDENCE DAY

ДЖУДИТ КОПЛОН ЗАСУДЖЕНА ЗА ШПИГУНСТВО

Джудит Коплон, недавня бюро робітниця в департаменті справедливости у Вашингтоні, признана винуватою шпигунства в користь СРСР і крадіжкою урядових документів з свого бюро. Такий присуд видав федеральна судейська лави у Вашингтоні в четвер 30 червня після наради, що тривала 13 годин. Між членами лави було 8 чоловіків і 4 жінки, з них 6 нигрів. Процес перед федеральним судом Дистрикту Вашингтон тривав 9 тиж. і 4 дні. На підставі рішення судейської лави судя Алберт Л. Рівс присудив їй в п'ятницю кару тюрми від 40 місяців до 10 років.

Оборонець, Арчибалд Палмер, змісця заповів відкликати до вищого суду. Пайна Коплон має ще стати перед федеральним судом в Нью Йорку разом з Валентином Губечімов, якому вона передавала документи. Вони обоє обвинувачені в сприйманні крадених документів.

СЕНАТ ПОЧНЕ ДИСКУСІЮ НАД АТЛАНТИЙСЬКИМ ПАКТОМ У ВІВТОРОК

Вашингтон. — Сенат узяв на денний порядок дискусію над ратифікацією Північно-Атлантійського Оборонного Договору і почне її найближчого вівторка. Голова сенатської комісії закордонних справ, Там Коналі, заповів свою готовість перевести боротьбу за ратифікацію договору, який зв'яже 28 країн до оборони перед наїзником. Договір стане обов'язуючим, коли Злучені Держави його ратифікують. До ратифікації потрібно дві третини голосів. Палата репрезентантів не має голосу при ратифікації закордонних договорів.

АМЕРИКА НЕ ВИМАГАЄ НІЯКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ВІД ТІТА ЗА ПОЗИЧКУ

Департамент стейту виявив, що Америка не вимагатиме жадних політичних концесій ні зобов'язань від уряду Югославії в заміну за її підтримку при одержанні позики у висоті \$200,000,000 з Міжнародного Банку Реконструкції й Розбудови. Уряд Злучених Держав є того погляду, що позика вважається за чисто бизнесову трансакцію і тому американський представник у

ВИСТУП НОВИХ ІМІГРАНТІВ В РАДІО

Філадельфія, 1-го липня. — Три дні тому через найбільшу місцеву радіовисильню WFIL передавано інтерв'ю з новими українськими іммігрантами Богданом і Марією Гарасевичами з фарми Варто в Пенсильвенії. Інтерв'ю переводив відомий коментатор радіовисильні на тему умовин праці та акліматизації нових іммігрантів в цій країні. Прийнятий при інтерв'ю д-р В. Галан дав по радіо довші висношення про працю і цілі ЗУАДКомітету та про українську еміграцію в Європі. Радіопередача, що тривала 45 минут, мала на меті спопуляризувати та скріпити українську переселенчу акцію до цього стейту.

„ОПРИДІЛНЕННЯ“ КИТАЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Шанхай, 1. липня. — Провідник китайських комуністів, Мао Цзунг, сказав вчора недвозначну заяву, що місце большевицького Китаю є по боці Советського Союзу, „справжнього приятеля“ Китаю. При цьому він ствердив, що Китай тепер не думає залишатися нейтральним, але разом зі СРСР буде „боротися за мир“ проти „англо-американських імперіалістів“.

ВІЙНА З МУХАМИ В ЕГИПТІ

Каїро, 1 липня. Єгипетська авіація почала війну з мухами, „обстрілюючи“ їх відомим ДДТ, — повідомлює міністерство здоров'я. Першу атаку виконали на мух в Александрії і мухи мали понести „великі жертви“. Єгипетський мухи є одним з найбільших розсадників хворіб та справжньою зморою людей і звірят.

ПРОПАГАНДА ЗАМІСТЬ ХЛІБА В ПОНЕВОЛЕНІЙ УКРАЇНІ

Стокгольм, 1 липня. Видавані тут „Новини з-поза Залізної Заслони“ стверджують, що як в попередніх роках так і цим разом советська окупаційна влада почала перед жинями сильну пропаганду за збіркою хліба та за „дострокове“ доставлення його до державних магазинів. При цьому большевики докладають всіх зусиль в намаганні переконати українців, які вони „шасливі“ в советській неволі. Для скріплення своєї пропаганди, вже від квітня ведеться інтенсивна акція для розбудови сітки радіоприймачів по селах: Проте, радія не віддається до розпорядження селянам, тільки інсталяції їх по колгоспних клубках та передається тільки строго контрольовані програми. Немає мови про те, щоб хто-небудь міг своїм слухати закордонних авдіцій. Рівночасно з цю пропагандивною акцією Советів, в поневоленій Україні продовжується боротьба за визволення. Закордонна преса знову повідомляє про більш бої між окупаційними советськими військами та поліцією з одного боку, а українськими повстанцями з другого.

НОВА ТАКТИКА АРХІЕП. БЕРАНА В ОБОРОНІ ЦЕРКВИ

Прага, 1 липня. Після того, як комуністичний уряд заборонив католицьким гієрархам Чехословаччини як не-будь контактуватися зі своїми вірними, архієпископ Беран заявив через урядового представника, що він не вийде зі свого палацу, як довго не дістане заповнення від уряду, що він є „цілком вільний“ та може йти і робити куди і що йому подобається. Нова тактика архієпископа нагадує поступування його попередника, архієпископа Каспара, що після окупації Чехословаччини німцями замкнувся в тому самому палаці і не вийшов з нього аж до своєї смерті в 1941 році. Тимчасом урядова акція проти Церкви і поліційний терор проти священства і вірних продовжуються в цілій країні, зокрема на Словащині, де в чотирьох місцевостях населення палицями і п'юстками вигнало поліцію, що приходила а рештувати священників. У зв'язку з цим на Словащині помітно зростають настрої та антагонізм проти чехів взагалі.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ВІСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В ТУРЕЧЧИНІ

Анкара, 1. липня. — Сьогодні тут входить в силу закон про підпорядкування міністерству оборони генерального штабу армії, який досі діяв незалежно.

ВИШІНСЬКИЙ ПРО СОВЕТСЬКУ „ПЕРЕМОГУ“ В ПАРИЖІ

Москва, 1 липня. — Московська преса надрукувала вчора інтерв'ю советського міністра закордонних справ, Андрія Вишинського, з кореспондентами партійної „Правди“ та урядових „Звєстій“, в якому він оцінює вислід недавньої конференції міністрів закордонних справ чотирьох великодержав в Парижі як велику „перемогу“ советської дипломатії. Вишинський вважає, що Америка та інші західні країни пішли на уступки і прийняли в принципі советську концепцію розв'язки німецької проблеми, бо до того їх заставив „неуспіх“ плану Маршала в Європі. Він вважає, що успіху Паризької конференції треба дошукуватися не в подробицях її вислуду, але в головних принципах, які закладаються в тенденції до об'єднання Німеччини та в загальному відпруженні міжнародних стосунків. Вишинський висловлює надію, що великодержави теж в майбутньому будуть керуватися тими самими настановами та взаємними уступками врівноважити існуючі міжнародні розбіжності.

АДМ. КІРК ВІДБУДЕ КОНФЕРЕНЦІЮ З ВИШІНСЬКИМ

Москва, 1 липня. — З поінформованих джерел заявляють, що новопризначений американський посол в Москві, адмірал Алєн Г. Кірк, вже має визначену зустріч зі советським міністром закордонних справ, А. Вишинським. Конференція мала б відбутися вже завтра, в суботу.

НОВИЙ БРИТАНСЬКИЙ АМБАСАДОР В МОСКВІ

Москва, 1 липня. — До Москви прибув новопризначений британський посол, Сер Дейвід Келі. Вчора він вже представив свої рекомендаційні листи предсідникові Верховної Ради СРСР, Н. М. Швернікові.

ПІДЗІРЛЯ ПРОВОЛОКА У ВІДНОВЛЕННІ ЗА ЛІЗНИЧОГО РУХУ З БЕРЛІНОМ

Берлін, 1 липня. — Хоча страйк залізничників в західних секторах Берліна закінчився вже три дні тому і хоча міська залізниця вже курсує, досі ще не відновлено залізничного получення Берліна зі західними зонами Німеччини. Речник контрольованої советами залізничної пообіцяв, що рух буде відновлений сьогодні ввечері. Проте, західні союзники ставляться з великим підозрінням до цієї проволоки, не маючи певности в чому лежать її причини. Підозрівається, що впарі зі звичайною советською недолужністю в цій проволоці може скриватися й зла воля та тенденція використати кожну нагоду для послаблення західного становища в Німеччині взагалі, а в Берліні зокрема.

МІСТО БОННІ БУДЕ ЗВІЛЬНЕНЕ ВІД ОКУПАЦІЇ

Брюссель, 1 липня. — Вельгійське міністерство закордонних справ повідомило, що окупаційні війська, стаціоновані у вибраному на столицю західно-німецької федеративної республіки місто Бонні, будуть відкликані, хоча команда там залишиться. Ціллю цього відкликання є бажання дати німецькому урядові відповідну кількість приміщень та більш авторитет.

ПОЧИНАЮТЬСЯ НАРАДИ В СПРАВІ АВСТРІЇ

Лондон, 1 липня. — Заступники міністрів закордонних справ чотирьох великодержав починають сьогодні свої наради для остаточної підготовки проекту мирового договору з Австрією. Принципи цього договору встановлено на останній конференції Ради закордонних міністрів в Парижі. Заступники міністрів вважають, що вони зможуть виконати доурочення і приготувати договір до 1-го вересня, як це їм визначено в Парижі.

НОРВЕГІЯ ЗНОВУ ВИДВИГАЄ ПЛАН СКАНДИНАВСЬКОЇ ОБОРОНИ

Осло, 1 липня. — Норвежський міністер оборони заявив, що його країна буде продовжувати заходи для досягнення відповідного порозуміння зі Швецією в справі спільної оборони Скандинавського півострова. Розмови на цю тему велися вже раніше, але були перервані приступленням Норвегії і Данії до Атлантійського пакту, тоді як Швеція проголосила свою „абсолютну нейтральність“. Тепер Норвежський міністер заявив, що Атлантійський пакт не може стати на перешкоді дружніх відносин зі Швецією і тим самим спільним турботам про взаємну безпеку й оборону.

УХВАЛЕНО АВІАЦІЙНИЙ ЗАКОН У ФРАНЦІЇ

Париж, 1 липня. — Французький парламент ухвалив вчора закон про реорганізацію націоналізованої промисловости для виробу літаків, у висліді чого деякі фабрики будуть зліквідовані, а інші розбудовані. У зв'язку з цим контрольовані комуністами професійні спілки намагалися зорганізувати демонстрацію. Поліція була обставила деякі державні будинки, але до будь-яких безпорядків не дійшло.

ДІОМЕДЕС СТВОРИВ НОВИЙ УРАД ГРЕЦІЇ

Атени, 1 липня. — Новопризначений грецький премієр, Олександр Діомедес, створив новий уряд Греції, що тільки в поодиноких другорядних випадках знізняється від того уряду, що його раніше був пригатовив Константин Цальдаріс та на склад якого не хотіли погодитися ліберали. Цальдаріс в уряді Діомедеса залишався міністром закордонних справ і рівночасно заступником премієра. Перед проголошенням свого уряду, Діомедес відвів довші наради з американським дипломатичним представником.

БРИТАНСЬКО ІЗРАЇЛЬСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ

Лондон, 1 липня. — Під проводом ізраїльського міністра закордонних справ сьогодні мають початися в Тель Авіві ізраїльсько-британські переговори, предметом яких будуть фінансові та економічні справи, зв'язані з британською евакуацією з Палестини після 20 років адміністрації.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПІД ПРАПОРОМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Проголошення Декларації Незалежності Злучених Держав Америки в дні 4-го липня 1776-го року, отже точно 173 роки тому, належить до тих подій, що започатковують нові епохи історії та визначають її дальший курс. Як виглядала б сьогодні Америка, як виглядав би світ, якби в історії не було цієї події? Бо 4-го липня 1776-го року народилася нація, якій після відносно дуже короткого часу судилося стати символом всіх найкращих досягнень людського роду, їх найбільшим захисником та невичерпним джерелом безупинного прогресу. Відкриття Америки Колумбом в 1492 році, Американська Революція від 1775 до 1781 року, Громадянська Війна 1861-1865, участь Америки в двох світових війнах в роках 1914-1918 і 1939-1945, це ці найголовніші події, що попередили та у висліді яких людство увійшло в найбільшу епохально-переломову добу під знаком визволення космічної атомової енергії.

Декларація Американської Незалежності мала свої безпосередні і посередні причини. Суперечності, які попередили Американську Революцію і проголошення цієї Декларації, мали на перший погляд другорядні економічні причини. Англійська колонія, заселена і опанована англійцями, виступила проти свого англійського материка, точніше проти її тодішнього володаря та його уряду, що не потягнуло задоволення бажань народу. Це теж висвітлено в Декларації. Але в цій же декларації подана теж ця сутня причина і ціль рівночасно, іменно, "що всі люди були створені рівними, що всі вони наділені їх Творцем певними невід'ємними правами, між якими є вільність та змагання до щастя". В цій же Декларації сказано, "що коли будь-якої форми уряд станеться деструктивний для тих цілей, правом народу є змінити або скинути його та встановити новий уряд, який поклав би свої основи на таких принципах та зорганізував свою владу в такій формі, які народів видавалися б найбільш відповідні для задоволення його безпеки і щастя".

На таких принципах народилася ця нація і вони стали безперечною основою її дальшого розвитку. Правда, що всі люди родяться рівними та що всі вони мають від свого Творця право на життя, на вільність і на щастя, якого ніхто не має право відібрати ані заперечувати, стало фундаментом американського світогляду та американської політики. Власне ці принципи створили реальну життєву силу, об яку як морська піна об скалу розбиваються всі теорії про расових "надлюдей" чи "диктатури пролетаріату". І власне ці принципи, що лягли в основу американської Декларації Незалежності, стали цим невід'ємним світильником на розбурханому океані історії, до якого завжди і завжди звертаються та на яке орієнтуються биті життєвою неодолю та шматовані вітрами подій люди і народи.

Практичне здійснення цих принципів не впадо американському народові з неба. Навпаки, воно коштувало йому багато трудів, боротьби і жертв. Але воно створило націю, яка не тільки сама собі забезпечила це "невід'ємне право на життя, вільність і змагання до щастя", але й стала першим носієм і захисником в світі.

За ці самі ідеї, що лягли в основу Американської Незалежності, ведеться сьогодні гігантський змаг в світовому масштабі. Між першими, що змагаються за здійснення ідей Джорджа Вашингтона, Бенджаміна Франкліна, Томаса Джефферсона, Філіпа Лівінгстона, Джона Семісла Адамсів, Роджера Шермана та інших в своїх країнах, стоїть сьогодні волелюбний український народ. Завершенням боротьби за такі ідеї може бути тільки кінцева перемога.

РЕВІЗІЯ ТАКТИКИ

Час до часу пробують у демократичних аналізах політику Кремля, особливо тоді, коли вона являється дещо податливою, схильною до компромісу з західними потугами. Таке діється і тепер по Паризькій Конференції. Однак це велика річниця, між тим, що писали чи говорили з такою приводу давніше, а як є тепер. Бувало такі речі приймали з великим ентузіазмом. Мовляв, хто знає, може таки в Москві настав інший дух. Сьогодні не так легко за ентузіазм. Навпаки, віра в слово Кремля та його добру волю захитана навіть у тих, що змагаються усіми силами до злагоди з Совєтами. Сьогодні навіть вони дораджують ждати, поки Кремль не дасть ділами доказу, що він справді миролюбний.

Це вже треба вважати за поступ, коли зважитися, як довго Америка давала себе Совєтам обдурювати. Через те, хоч у Парижі можна було завважити з боку совєтського представника Вишинського певну уступчивість чи готовість до уступок, то на те вже не дався ніхто зловити, ні американський уряд, ні американська публічна опінія. До того зачали роздумувати, що за причина, що Кремль став на міжнародні дипломатичні політичні лагідніший, більш компромісний.

З цього, що на ту тему можна було вчитати в статтях різних політичних коментаторів, треба ствердити, що всі вони тепер погоджуються, що тут не може бути ніякої мови про якісь зміни в цілях совєтської політики. Це тільки зміна в тактиці.

Але чому зміна в тактиці? На те вже не важко відповісти. Берлінська блокада, яка мала стати триумфом совєтської тактики в "холодній вій-

ні", перемінилася в триумф демократичних потуг. Тіто з своїм спротивом у Югославії таки вніс деморалізацію в царство Сталіна, бо дав доказ, що в країнах з комуністичним режимом, які не є у цілковитій підданстві Москві, є можливість не послухати Москви. Плєн Маршала таки добре вдарило Кремль, бо сформований Москвою економічний блок держав, ніщо не дістане, а західно-європейські держави допомогли з Америки дістати і економічно піднімаються. У вільних країнах Європи всюди помітний постійний упадок у членстві комуністичних партій. З Німеччиною під совєтською окупацією теж не везе. Москва не є в положенню крім комуністичної пропаганди щось їй дати, а західна частина Німеччини усамостійнюється і починає жити новим демократичним життям. Чистки, які Москва перевела у сателітських країнах, а теж переміни у себе, дома, вказують, що таки десь щось знову вється.

Якже ж у такому часі думати про нові агресивні акції? Звідси і та "угодовість", яка ніби проявляється в останніх потягненнях московського Політбюро на міжнароднім полі у відношенню до демократичних потуг, а зокрема до Злучених Держав. Дехто надіється навіть у найближчій будучині деяких угодкових несподіванок з боку Кремля. Як щоб так сталося, то вони будуть тільки хвилими уступок, спричиненими захистами совєтських планів. За тим тактичним відступом наступити певно новий наступ, якщо тільки ситуація для Кремля поправиться. Так тепер зачинають уже на ці речі глядіти. Значить, уже пізнаються на кремлівських крутисть.

Боронитимуть Європу з самого початку

Американська стратегія, яка брала під увагу еventуальну війну в Європі, себто війну між Сходом і Заходом, рахувалася досі з таким фактом, що Червона Армія займе відразу цілу Європу. З цього далі виходило, що Америці й Англії прийде починати довготривалу офензиву проти Совєтів. На такий підставі складано плани оборони, очевидно перед агресією червоної Росії. Та тепер наступила зміна. Отже не давати Європі Совєтам, а зміцнити її оборону. Оце й причина, чому сподівана ратифікація Атлантичного Пакту застрягла в сенаті й чому уряд хвилює не натискає на у-

хвалення давно заповідженого билу в справі постачання зброї для європейських країн.

Річард Л. Стравт, кореспондент бостонського "Монітора", довідується дещо точніше про цю справу, що її з'ясував секретар стейту Дін Ачесон на тайнім засіданні комісії закордонних справ обох конгресових палат. Ачесон вийшов з відважними новими пропозиціями. Він опер іх на оцінці воєнних винаходів з кінця останньої війни, не згадуючи нічого про нові винаходи. На підставі того, що вже було оприлюднене, Ачесон поставив три важливі домагання:

1. Якщо Росія почне напад,

його треба стримати заки ще вона займе цілу Європу. 2. Наступна світова війна, якщо вона загалом вибухне, буде оборонною, подібно, як нею була перша світова війна, а не війна з швидкими рухами, якою була друга війна. 3. Окупація західної Європи Росією і зайняття промислової сили західної Європи буде більшою небезпечкою для Злучених Держав ніж ризико оприлюднення деяких нових американських фондів зброї для оборони Європи.

У своїй недавній промові в Лигі Рак, у стейті Аркенсо, президент Труман згадав про необхідність висунути в анні зброю біляна доларів на зброю Європи і то ще під час теперішньої сесії конгресу. Секретар Ачесон після свого повороту з Європи звернувся до палати репрезентантів з домаганнями скласти бил для озброєння Європи навіть ще заки сенат ратифікує Атлантичний Пакт. Адміністрація вірить, що конгрес це переведе, хоч досі не чути було одушевлення для цієї справи. Замість в пропозиції те, що в плані озброєння Європи навіть десяти частина видатків не піде на постачання до Європи старих родів американської зброї. Усе піде головню на найновіші моделі або на способи їх ужиття.

Програма, яку виявив Ачесон, починає на обрахунку, що совєтська армія, яка матиме до п'яти мільйонів людей, мусять бути спинена в її поході на Європу, це заки почне виставляти війна. Ця програма оперта на зброю, яка була відома з кінцем другої світової війни. Отже згадується якісь особливі артилерійні стріли, обраховані на оборону на найближчу мету, що вжито тільки раз у минулій війні проти німецьких пробосвих колон. Тоді вживано вісім-дев'ять гармат. Другим важним чинником при обороні буде середньої величини ракета, яку придумано з кінцем другої світової війни. Третью зброєю є новий кріс, який дозволяє двома воякам на авті "джип" стріляти з вислідом старої французької 75-міліметрової гармати. Четвертою зброєю є немагнітна призма мина, якої майже неможливо відкрити. Такі міни завдають великі втрати ворожій армії, якщо вона рушиться уперед. Вкінці придумано вже цілу низку керівних стрілен і їх тепер удосконалюють. Найбільше доцільним буде кероване стрільно "турботаран", яке буде додане до артилерії з патронами на коротку мету для швидкого переловлення бомбардувальників. Особливо на цей останній винахід і комбінацію звертають увагу знавці воєнного діла. Вони думають, що при їх допомозі бомбові рейди такого роду

будуть мені та сама Бельє-рука, яка христосувалася в дні Пасхи з монашкою в жіночому бараші: "Господи, душі моєї Спаситель, дай прильнути к Твоєй груді". Ти мій вечний Покровитель, Не остав мене в пути!" Так ось коли, нарешті, збудеться те, що я бачив у Краснойрському НКВД! Чи не визначено людині час на землі? "Бог говорить один раз і, якщо того не помітять, вдруге: уві сні, у нічному видінні, коли сон находит на людей, під час дрімання на ложі. Тоді Він розкриває у людини вухо і вкладає свою установу" (Іова, 7:1; 33:14-16). І ще мені пригадалося одне місце з Біблії, яке сплило мій намір, за допомогою італійського консула в Новоросійську, вибратись закордон. Це було під час голоду.

"Так говорить Господь: ось, що я збудував, зруйную, а

Ліберальний Інтернаціонал та Україна

Європа та світ переживають добу відродження лібералізму, тобто ідей та організацій, що обстоюють вільний розвиток людини і в осередку суспільного розвитку ставлять людську індивідуальність. Треба було страшного досвіду — панування бездушного нацизму і фашизму та більшовицького тероризму, щоб європейська людина вернулася з тугою "ад фонтес" (до джерел) європейської культури, до традицій античної "елетерія" (латинське "лібертас") — до свободи. Тепер, після знищення західно-європейського фашизму та перед загрозою "червоного" більшовицького тоталізму, мало хто в Європі приймає за правильну думку французького письменника Анатолія Франса, мовляв рівність у демократичній державі виявляється в тому, що її багатому і бідному однаково забороняється спати вночі в громадських парках... Ні, Європа добре оцінила вагу своєї демократичної традиції і культури і не легковажить формальної рівності перед законом, бо ця формальна рівність дає надію і підставу для досягнення рівності реальної.

У згоді з підсиленою пошаною до свободи утворився після другої світової війни Світовий Ліберальний Союз, або "Ліберальний Інтернаціонал". Від 7. до 13. липня 1949 року відбудеться черговий конгрес Ліберального Інтернаціоналу в місті Довіл у Франції.

На чолі Ліберального Інтернаціоналу стоїть відомий єспанський письменник і політик Салвадор де Мадаріа. В цьому конгресі беруть участь делегати ліберальних груп різних країн, індивідуальні члени Ліберального Інтернаціоналу, представники Комітету лібералів-емігрантів, члени конферції лібералів-видавців.

На порядку наряд Конгресу стоять такі справи: Лібералізм як політична сила сучасності; Становище до Сходу Європи; Промислова демократія; Співробітництво між ліберальними партіями; Справа включення Ліберальних рухів молоді в Ліберальний Інтернаціонал.

На конгресі Ліберального Інтернаціоналу буде також українська делегація. З почину Ліберального Інтернаціоналу відбувалися в січні конференції лібералів-емігрантів у Лондоні. У звідомленні про ту конференцію читасмо промову секретаря Ліберального Інтернаціоналу Петра Кальвокоресі, якою він привітав українських учасників цієї конференції.

"Ми дійшли до південного кінця Європи і тепер окреме слово про Україну. Цей давній народ терпів як інші народи Центральної Європи — то від

Сходу то від Заходу. Чуття незалежності цього народу пережило монгольські наїзди і українці відродилися в 19 столітті. Після більшовицької революції Москва прийняла ідею незалежної України, яка була представлена на Мировій Конференції в Бересті. Ця територія стала ареною боротьби між німецькими та російськими арміями... П. Панчук, що є тут, є голова Союзу Українців у Британії, що є зорганізований на безпартійній основі і ми дуже раді мати тут також пана Сальського, якого великою заслугою є, що українці на чужині так добре організовані".

На превеликий жаль, відносини в організації українців у Британії наслідком групової ворожнечі погіршилися: п.п. Панчук, Сальський та інші вийшли з Союзу. Навіть британські приятелі глибоко занепокоєні цим розладом і підкреслюють, що групова політика в громадських установах шкодить нашій справі в Англії. Але це між іншим."

Група українців в Англії, що до неї належать такі особи як канадський сотник Панчук, сотник летунства Сальський (син покійного генерала Сальського, міністра Української Народної "Республіки", відомий журналіст Семчинши, сотник летунства "Опаренко, журналіст Демкович-Добрянський і інші, утворили організацію українських "лібералів, яка активно виступає разом з представниками інших народів на ліберальних конгресах і конференціях. Стараннями цієї групи конференції лібералів-емігрантів у Лондоні прийняла в січні постанову з домаганнями відновлення незалежності України, яку зніщила Совєтська Москва, і запропонувала, щоб українці були прийняті до Європейського Руху.

Як відомо, Європейський Рух ставить собі завдання перетворити Європу на федерацію вільних народів. Для України може бути два шляхи розвитку: один, що його висуває російська Ліга Керенського, — перебування під російським протекторатом; другий шлях — це включення України в систему Об'єднаної Європи. Український народ має сумний досвід під владою Москви. Російський централізм та імперіалізм — це вільна хвороба всіх російських партій. Від союзу з Росією ми нічого доброго для свого народу не можемо сподіватися. Але в демократичній об'єднаній Європі Україна може знайти для себе можливість вільного розвитку. Тому то акція українців на полі міжнародної політики, однакості і узгодженості з напрямними лініями Української Національної Ради, може мати велику вагу для будучини України. Це відноситься зокрема до Ліберального Інтернаціоналу. Тут збирається світова політична еліта для обговорення найважливіших проблем. Це добре, що на міжнародних конференціях лунає також голос українських лібералів. Прийшов час, коли до нашого голосу світ починає вже уважно прислухатися. Наїм завдання — дати світові правду і вичерпну інформацію про наш рух.

I. C.

потім і без них — два-три десятки рублених хат... Але подай ніжче ми спускаємся річкою, то рідне почути зустрічати нас ці оселі. Часом вискочить зза закруту берега кілька халупок, — махне нам звідти якийсь людське ество рукою, і знову тайга — неосянна й дрімуча..."

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

63)

ІЗ СИБІРАУ ДО ЗАПОЛЯР'Я

...8 червня 1936 року. Красноярський Розпед. Баракі всі були переповнені, і нас, що прибули з Яйського таборного пункту, розмістили в нашійдоруч будівлях наметах, обгороджених колючим дротом. Чекали відправлення до Заполяр'я. Годували нас задовільно. Поруч в глухому закутку стояв ешелон з жіночим етапом. Звідки він прибув — ніхто не знав. Ми тільки знаємо, що й вони, ці нещасні жінки, теж були привезені сюди для дальшого спрямування до Заполяр'я.

Ще вранці нас попередили,

що увечері буде вантаження на баржі, а вночі караван має залишити Красноярськ. Але затрималися з якимсь додатковим вантаженням, і наш караван міг рушити тільки ранком 9 червня.

Ціла черемха і йшов густий сніг. З лінійчів вів холодний вітер. Єнісей, недавно звільнений від криги, повів прокидався від довгого сибірського сну і швидко наповнювався талою водою. Буксирний пароплав "Красноярський робітник" стояв на чолі каравану з 13 барж і ліхтерів, витягнув нас на середину річки і повільно почав забирати швидкість. Закружляли бере-

ги і якісь приміщення складів, розгорнувшись панорама міста та сусідніх гір і все почало від нас віддалятися...

Прощавай, Красноярськ! Скільки ти за свій вік бачив різних етапів? Скільки твоїми вулицями пройшов нещасних, знедолених, гнаних, починаючи з часів Петра Першого і кінчаючи... Але де ж цей кінець? Обдурені народи колишньої Росії чекали його в 1917 році, і співали:

"Ми раздуем пожар мировой,

Церкви и тюрьмы

Все сравним с землей!"

Церкви зрівняли, а в'язні зализались... І кількість їх зросла набагато, набагато... В будьякому обласному чи краєвому місті правління НКВД займає стільки приміщень, скільки їх займають правління всіх інших совєтських установ, взятих разом. А штаб НКВД, відкриті й таємні — вже ціла армія, що охороняє "державну безпеку"... Ще На-

полеон сказав, що на багнеті можна спертися, але не сісти. А вони й спираються, і сидять, і безкарно творять свої жалкі злочини... Що їм в'язниці? Вони всю країну перетворили на велетенський концтабір і назвали його СССР...

— Гу-у-у-а-а! — продавав гудок з буксира, що вийшов на річковий простір, рушаючи з караваном повним ходом.

— Прощавай, Красноярськ! Чи побачу я колись тебе знову, коли продає мій "дзвінок" і я зможу повертатись знову на батьківщину? Чи мене завезуть туди, де "Макар телят не пасе" і звідки поверну вже не буде?

Мовчазні й сумні ув'язнені жормилися на палубах барк і кривили думав про себе та про своє горе, про десь залишені близьких і рідних, про майбутнє життя в далекому Заполяр'ї... І стислося серце, і очі наповнилися сльозами. І пригадалися слова однієї баптистської псалми, яку пода-

вала мені та сама Бельє-рука, яка христосувалася в дні Пасхи з монашкою в жіночому бараші:

"Господи, душі моєї Спаситель, дай прильнути к Твоєй груді".

Ти мій вечний Покровитель, Не остав мене в пути!"

Так ось коли, нарешті, збудеться те, що я бачив у Красноярському НКВД! Чи не визначено людині час на землі? "Бог говорить один раз і, якщо того не помітять, вдруге: уві сні, у нічному видінні, коли сон находит на людей, під час дрімання на ложі. Тоді Він розкриває у людини вухо і вкладає свою установу" (Іова, 7:1; 33:14-16).

І ще мені пригадалося одне місце з Біблії, яке сплило мій намір, за допомогою італійського консула в Новоросійську, вибратись закордон. Це було під час голоду.

"Так говорить Господь: ось, що я збудував, зруйную, а

будував, зруйную, а

будував, зруйную, а

будував, зруйную, а

будував, зруйную, а

В. ПЕТРЕНКО

Чорна дата в Історії України

3 НАГОДИ 240-РІЧЧЯ ПОЛТАВСЬКОЇ КАТАСТРОФИ.

Фатальний в історії України 1708-ий рік почався ще при взаємних добрих відносинах між гетьманом і царем. Карло ршив тепер, перенести війну проти московської держави. Цар був тоді в Гродні на Литві. Карло вдарив на царське військо під Гродном і розбив його. Шведи, зайнявши Гродно, 11-го лютого розбили Карла свою головну квартиру в Сморогонах, а 18-го березня в Рудосовіцах. Цар знову зі своїм військом стояв у Виліні, а його генерали, розташувалися зі своїми силами в Полоцьку, Мінську й Могилеві.

Дня 15-го червня перейшов Карло ріку Березину, а 3-го липня розбив московське військо під Головчином. 16-го липня станув він у Могилеві. Під цю пору з'явився у Карла тайний агент, Мазепа, через якого гетьман намовляв короля спіймати на Україні.

Проте Мазепа, штовхаючи Карла до походу на Україну, ще, і востаннє, прикидався вірним цареві. Цар велів Мазепі негайно прибути зі своїми козаками в Стародубський полк і з'єднатися з московським військом. Мазепа відмовився, переконуючи царя, що на Україні спалахнули повстання і що йому необхідно залишитися на Україні. До того оправдувався він ще своєю тяжкою хворобою (подагрою), яка прикувала його до ліжка. Розуміється, Мазепі хотілось залишитися на Україні до слушного часу. Він послав однак цареві на підмогу відділ свого війська, якому проводили полковники, що були в порозумінні з гетьманом. Коли ж він отримав відомість, що до нього їде на відвідання Меншиков, він, за свідченням сучасників, «скопився наче буря» і поспішив у свій Батурин.

Тут доручив сердюцькому полковникові Чечелю оборону своєї резиденції, віддавши з неї московську залогу, а сам із своїм військом переправився через Сейм і Десну до Оболоння. Козаків були переконані, що Мазепа веде їх по царському наказу проти шведів. Тим часом гетьман, переправившись через Десну, об'явив козакам, що веде їх не проти шведського короля, який є приятелем України, а проти московського царя, який є її ворогом.

«Я, — казав Мазепа — багато разів силкувався відвернути царя від погубних його намірів супроти українського народу. Однак з того не вишло нічого доброго: тільки я сам підпав під його гнів і злобу і не знайшов іншого способу спасти себе, як звернутися до великодушності шведського короля. Він обов'язується шанувати наші права й вольності та боронити їх проти всіх тих, які на них просягають і стануть посягати. Браття! Прийшла наша пора: покористуватися випадком і відомистися москалям за їх довге насильство над нами, за всі заподіяні ними жорстокості і несправедливості. Охоронімо на майбутні часи нашу волю та козацькі права від їх посягань! Ось прийшла пора скинути із себе нечестиве ярмо і зробити нашу

Україну вільною і від нікого незалежною країною. Ось до якої майбутності я зазиваю вас. При вашій мужності та при підмозі шведського короля, ви, браття, напевно досягнете цю мету. Шведський король доручає вам воювати проти москалів разом зі шведами».

Промова Мазепи залишилася без відповіді з боку козаків. Коли ж він велів їм присягнути на спільку зі шведами, то побачив, як мало козаків стояло на його боці. Ледве півтора тисячі залишилися з ним. Інші покинули його.

Дня 28. травня Мазепа приїхав до шведського короля, який прийняв його з великим почотом.

Виступ Мазепи проти царя став усім явним.

Меншиков розіслав по всій Україні і до кошового отамана в Січі універсали, зазиваючи людей до вірності цареві, а сам 31. жовтня напав на Батурин, розбив Чечеля, дякуючи ганебній зраді полкового старшини Івана Носа, який увів його через тайний вхід до кріпости, спалив кріпость, а все населення, не щадячи ні жінок ні дітей, вирізав.

Вістка про долю гетьманської столиці викликала по всій Україні страшний переполох. Роздавалися розпучливі погрози пімсти москалям: «Ой, не зарікаймося, братці, по коліна бродить в московській крові!»

Після об'єднання Мазепи зі шведами, шведський король переправився через Десну. Тимчасом у Глухові по наказу царя приступлено до вибору нового гетьмана. Перед тим (5.XI.) dokonano акт позбавлення Мазепи гетьманства, який відбувся театральним способом.

Зроблено шафот, а на ньому поставлено шибеницю. На шафот принесли куклу, що зображувала Мазепу в андріївській ленті. Відтак вийшов на підвіщення Меншиков і читав довге письмо, в якому говорилось про всі добродієства царя Мазепи, про довіря його до гетьмана і чорну невдячність останнього. Відтак зірвали з кукли андріївську ленту, а кат накинув куклу на шию мотуз і повісив її на шибениці.

Відтак dokonano в присутності князя Долгорукова і московських вельмож вибір нового гетьмана. Вибрано ним стародубського полковника Івана Скоропадського, що був вірним цареві. Заприсяження нового гетьмана відбулося 12. листопада в Троїцькій церкві в присутності царя та київського митрополита і вищого українського духовенства. А після літургії проголошено анатему і вічне прокляття «злочиві і зрадникові Мазепі». Таке саме проголошення анатемою Мазепі відбулось на приказ царя в Москові, в Успенському соборі в присутності царевича Алексія Петровича, московських вельмож та вищого московського духовенства. Рязанський митрополит, Стефан Яворський, виголосив проповідь, у якій з похвалою висловлювався про службу Мазепи ца-

реві та наклеїв на його «зраду». Закінчив він свою промову словами: «Нам, вибраним во ім'я Господа Бога вазати і рішати, і що зявляемо на землі, буде звязане і на небесіх! Зрадникові Іванові Мазепі, за зломання присяги і зраду великому государеві хай буде анатема!» Він проголосив ці слова тричі. Всі інші архієреї проголосили за ним тричі: «анатема, анатема, анатема, будь проклятий!»

Переправившись через Десну і Сейм проходили шведи й Мазепа біля спаленого Батурина. Салена гетьманська резиденція зробила на гетьмана потрясаче враження.

Король затримався на декілька днів в Городищі, а відтак 18-го листопада прибув у Ромни. Шведська армія розташувалася на просторі яких 10 миль і 12 миль довкола від Ромен і Гадяча до Лохвиці. Московське знов військо розтаборилося на границі між Гетьманщиною і Слобідською Україною. Цар був у Лебедині, Меншиков у Хоружовці. В самій Гетьманщині залишилися московські війська в Миргороді й Ніжині.

З половини грудня ішли вже постійні бої між противниками і то зі змінним успіхом. На лихо шведам була тоді по всій Європі люта зима. На українських рівнинах вона була тим лютіша, що вона проходила з жахливими хуртовинами і завіями. Снігів напало так багато, що через них перервалася всяка комунікація. А які сильні були морози, доказом цього те, що птахи падали на лету мертво. Відлитої зими згинуло тоді яких 3 до 4 тисячі шведів.

Карло стрічав новий 1709-ий рік у Зінкові. Бо його проти москалів проходили спершу успішно. Але вже в березні воєнне щастя йому не дописувало. Він шов походом на Слобідську Україну, маючи позаду москалів, які зростали на силах. Так починається другий період воєнних дій Карла проти москалів, які закінчилися Полтавською катастрофою.

(Кінець буде).

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

В допомогу Українському Спортовому Клубові.

Українці, що працюють в готелі Волдорф-Асторія, як й інші громадяни зложили в місяці квітні на «Український Спортовий Фонд» \$59.75, за що їм Український Спортовий Клуб складає щирі подяки. Жертвували: проф. Осип Гулей \$8, Роман Скоробогатий \$7, а по \$6: Михайло Суський, Корніло Лучка, Михайло Грицькович, Григорій Чорний; Анатазій Лаврів \$5;

Колишнє святкування Дня Незалежності

Накопи 6 американці святкували День Незалежності тоді, як було ухвалено про відділення тринадцяти стейтів від Великої Британії, то було 6 це не 4-го, а 2-го липня. Саме в той день — 2-го липня — Континентальний Конгрес ухвалив резолюцію, якою проголошено, що «ці об'єднані колонії є, і по-праву мають бути, свободними і незалежними». До цього законного акту Деклярація Незалежності додає більше, глибше значіння: проголосила громадянам не тільки самий факт відокремлення, але дала надію на таку форму управління, яка має ставити людські права понад маєткові права та привілеї. Тому день 4 липня є відповідним днем до святкування незалежності, як дійсний день народження Злучених Держав, починаючи з 1776, коли проголошено у Філадельфії Деклярацію Незалежності.

Про перше святкування Дня Незалежності Континентальним Конгресом у Філадельфії, року 1777-го, писав своїй дочці Джан Адамс, який потім був другим президентом Злучених Держав. Святкування влаштовано нашивако, бо Конгрес прийняв думку про святкування щойно 2-го липня, а тільки 3-го почали щось для того робити. «Було запізно мати проповідь, як того всі хотіли», писав Адамс, «але делегати постановили той день не працювати і зійтися разом підчас обіду».

Адамс був одним з делегатів. Членів Конгресу було щойно біля 50 і влаштувати спільний обід не було тяжко. Всі кораблі були прикрашені прапорами, а в першій годині 4-го липня моряки по команді вилізли на шогли, тинви і «робили враження ніби висять в повітрі», як писав Адамс. Стріляли з гармат на березі зібралася велика юрба, лунали вигуки: «На радість всім приятелям цієї країни та на страх всім торі!» (Торі, що складали третину всіх колоністів, були проти відділення колоній від Великої Британії).

Святкування Дня Незалежності у Філадельфії за один рік після того, в 1778 році, мало інший характер, може тому, що Конгрес повернувся з Балтимору, куди вийхав тимчасово в наслідок війни. «Це

було величне святкування», писав Річард Генрі Лі, делегат до Конгресу від стейту Вирджинія. Він згадає про «гарні фаєрверки», але ще більше враження на нього зробив жарт, що його придумали деякі патріоти. Одну жінку прикрасили такою зачіскою, яку носили тоді пані-тори. Їй волося було елегантно, з дорогими прикрасами, зачесано догори на яких три фути і відповідно до того зачіска була широкою, з кучерами. Їй вели вулицями з великою парадом. Вона викликала сміх у людей, а одна пані-торі назвала ту фігуру «княгинєю Незалежності». Як писав Лі, одні тільки пані з торії були обурені.

За три роки війна скінчилася перемогою і День Незалежності став загальним, народним святом. В Нью Йорку ще з вечера, напередодні 4-го липня, було дозволено продавати грог в будках на вулицях. Скрізь панував веселий настрій, пили, гуляли, грали на скрипках. Стріляли, пускали фаєрверки — святкували 24 години.

Це ввійшло в традицію і День Незалежності став найбільш гучним святом. Але траплялося чимало нещасних випадків, смертних випадків, каліцтв, особливо серед дітей. Десь на початку цього століття почалася кампанія за те, аби зробити День Незалежності «безпечним». Тепер День Незалежності проходить спокійніше. Ще пригадаємо, як описував своє почування Джан Адамс, блукаючи вулицями Філадельфії, вечером, в першу річницю Проголошення Незалежності. Був здивований побачивши, як «ціле місто було освітлене свічками на вікнах. ...Я проблював цілий вечір і думаю, що ніколи не бачив більш блискучої ілюмінації».

Загальна Рада.

ПОШИРЬТЕ «СВОБОДУ»

ОТЧЕ НАШ МОЛИТОВНИК

— для —

УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Друге видання Друкарні ОО. ВАСИЛІЙ.

В гарній Марко оправ — \$2.50

В білій оправі — 2.00

В чорній оправі — 1.75

МОЛИТОВНИК ДЛЯ

BSIX, imitation leather \$1.50

Замовлення wraz з належністю слати до:

«SVOBODA»

P. O. Box 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади належить платити тільки американського валютою.

М. Головей \$3.75. По \$2: В. Наум, В. Жук, А. Семенів, В. Стефурак; по \$1: В. Штенгель, М. Вишиваний, А. Ясний, С. Сепенко. Разом \$59.75.

За Український Спортовий Клуб: Роман Скоробогатий, голова; Іван Бойцун, фін. реф.

Боронитимуть Європу з самого початку

(Довіщення зі стор. 2-го)

ду; як це було в останній війні, будуть зміцня ударені.

Повище вичислені роди зброї Р. Л. Стравт зараховує до дефензивних. Крім них будуть ще й далекосяжні офензивні роди і до таких зараховують теперішню атомову бомбу. Ця бомба не дасться ефективно використати проти широко розкинутих військових частин, ні в таких країнах, як Китай або Греція. Ще менше застосування може вона мати в західній Європі при обороні. За те вона може бути придатною головню при розбиванні ліній постачання, а це буде потрібне у східній Європі. Там можна буде паралізувати атомовими бомбами не тільки самі склади і продукційні осередки, але теж і лінії постачання матеріалів на фронт.

Воєнні знавці прийшли до висновку, що Совети не повинні дістати в свої руки західно-європейську промисловість. Америка має в себе 90,000,000 тон заліза, Росія має його тіль-

ки 20,000,000. Однак західна Європа містить 55,000,000 тон заліза. Хто це дістане, той стане паном ситуації. Без заліза не можна виграти війни, так само як без земного олію й газоліну. З того виходить, що Америка вже задля своєї власної оборони не може допустити до заняття західної Європи Червоною Армією.

Департамент стейту й краєвої оборони рішилися уже вилучити західно-європейським країнам теж і деякі найновіші воєнні винаходи, хоч це вважається великим ризиком. Коли західна Європа не буде належно оборонена, тоді і вислід цілої війни буде поставлений під знак запиту.

Тому саме Америка мусить обмінятися своїми військовими тайнами з західно-європейськими державами. Це відноситься головню до Великої Британії, що має деякі важливі оборонні винаходи, які перевищують навіть і американські винаходи.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ «СВОБОДИ»

Прохаємо читачів «Свободи», що змінюють свою адресу, виповнити оцей бланкет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адміністрації «Свободи». 10 ц. треба доконче залучити на покриття вироблення нової металевої плити.

Ім'я й прізвище _____ Ч. від _____

Стара адреса _____

Нова адреса _____

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ІА ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба й ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби заохотили її читати. Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Бувар) М. Матвійчука ... 75 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. класи) М. Матвійчука ... 75 ц.

ТРЕТЯ ЧИТАНКА (читанка для 3. класи) М. Матвійчука ... 75 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класи) М. Матвійчука ... 75 ц.

ШКІЛЬНИЙ СПІВАНІК у двох частях. Зладив Ф. Колесса ... 75 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича ... 15 ц.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович ... 35 ц.

ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький ... 50 ц.

Замовлення слати:

«SVOBODA»

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ ЯХТ.—Це ідальня президентського яхту Вільямсбург. В гарячі дні президент переноситься до цього яхту на ріці Потомак, головню під суботу і неділю, коли менше роботи.

КОЛЕГІЯ СВ. АНДРЕЯ В ВІННІПЕГУ
ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНА
КОЛЕГІЯ В КАНАДІ

проголошує

КУРСИ НА 1949-50 РІК:

Х. класу, XI. класу (Матрикуляція), XII. класу (Перший рік Університету) й Теологічні Курси, що дають абсолюторіум й степень Бачельор оф Дивиніти (B.D.)

Шкільний Рік починається 1-го вересня 1949 року
Теологічні Курси — з 1-го жовтня 1949 року.

За інформаціями й аплікаціями звертайтеся:

THE REGISTRAR, ST. ANDREWS COLLEGE IN WINNIPEG,
259 Church Avenue, Winnipeg, Man.

ПОШИРЬТЕ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ!

СКАЖІТЬ СВІТОВІ ЯК, ЗА ЩО І ПРОТИ КОГО БОРЕТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД!

Замовте негайно для себе і для своїх знайомих

ДОКУМЕНТАЛЬНУ ІСТОРІЮ

Української Повстанчої Армії

“UKRAINIAN RESISTANCE”

The Story of the Ukrainian Liberation Movement in Modern Times

ТІЛЬКИ ЦЮ ВИДАНУ В АНГЛІЙСЬКИХ МОВІ.

УКРАЇНСЬКИМ КОНГРЕСОВИМ КОМІТЕТОМ АМЕРИКИ.

Ціна книжки \$3.00.

Замовлення разом з належністю посилайте до:

«SVOBODA»

81-83 Grand Street, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ФІЛІЯ СУН В БАЙРОЙТІ

З Байройту в Баварії (Німеччина) пишуть:

Останні події серед української еміграції в Німеччині, викликали потребу покликання до життя статутного товариства, опертого на індивідуальних членах, для опіки над тими, що не зможуть виїхати і будуть приневолені остатися в Німеччині.

Так повстав Союз Українців в Німеччині (СУН) на зборах ініціаторів в Авбургу дня 7. травня 1949 р.

В Байройті в Баварії заложено Філію СУН-у в дні 6. червня ц.р. Збори на яких проводили інж. Василь Діберт, п. Батюк, Рожновський, секретарював п. Ілля Варчак — були чисельні. Взяли в них участь люди зі старої та нової еміграції, галичани і наддніпрянці різних партійних переконань.

Реферат про потребу організації СУН виголосив д-р І. Завада, статут прочитав та пояснив д-р Гр. Нічка. По дискусії, в якій забирали го-дос багато із присутніх ухва-дено резолюцію:

1) „Громадяни Байройту зібрані на установчих зборах філії СУН, вітають нову загально-українську громадську організацію, якою є СУН — та рішення заснувати його філію у себе.

2) Прийняти на установчих зборах громадяни Байройту солідаризуються із ідейними позиціями СУН-у, який являється аполітичною, безпартійною громадською організацією, що гуртує всіх українців у

Німеччині, які визнають засади християнської етики та моралі і демократичного поступування у суспільно-громадському житті, а стоячи на становиску Української Само-стійної Соборної Держави, підпорядковуються Українській Національній Раді”.

До управи філії вибрано: голова інж. Василь Діберт, членами управи: Іван Батюк, Ілля Варчак, Катерина Бойко, Валентин Лоян; заступники: Володимир Дармохвал, Митрофан Біднов.

До контрольної комісії обрали: проф. Олександр Рожновський, Петро Криско, Володимир Світайло; заступник Захарчук А. До філії вписалося 150 членів.

Дня 10 червня ц.р. завітав до філії Голова Головної Управи СУН — інж. Василь Ржевський, який був присутній на 1-шому засіданні Управи філії, які з тої нагоди зішлись, щоб обмінятися з головою думками та витичити план праці. Філія почала розгортати працю. Зібрані вже жерували на організаційний фонд СУН-у, а рішення з нагоди Зелених Свят перевести збірку на вдів, сиріт і потерпілих по героях визвольних змагань. Управа філії ухвалила: Головою інж. Василь Діберт, заступником Іван Батюк, секретарем Ілля Варчак, касієр: Катерина Бойко, референт організаційний і молоді п. Валентин Лоян. Голова контрольної комісії проф. Ол. Рожновський.

на з с. Завой, Хомку Анни з с. Вислочок, Гомза Івана з с. Тернавка всі пов. Сянік, від Рогач Степана.

18,238 Фик Івана стрийка від Фик Івана.

18,239 Зенчак Степана, Парані і Паві з с. Раськи, Устрики, від Філі Явкі.

18,240 Односельчан з с. Зелений Ріг (Умань, Київщина) від Яцук Костя.

18,241 Петраш Максима та Йосифа від Стойко Петра.

18,242 Ландвіт Степана Боднарчук Василя оба з м. Рогатина від Ландвіт Богдана.

18,243 Парабанюк Сили батька з с. Рижавки, Київ, від Парабанюк Івана.

18,244 Костюк Марії д. Теклі з дому Лівчанун з с. Салашів, Любачів, від Сукала Марії.

18,245 Шербицький Онуфрія Івана синів Михайла з села Шляхтова, Новий Торг, від Шербицька Анастасії.

18,246 Кривних і знакомих з с. Кульчиць Шляхоцьких та з Мостиськ, Самбір, від Стрібицький Антона б. директора школи.

18,247 З дому Колиба Параскевії тітки з с. Рай, Бережани, від Колиба Дмитра.

18,248 Пришляк Анастасії і Миколи, Лапчук Петра від Гайдукевич Марії д. Павла з с. Яблонівка, Підгайці.

18,249 З дому Рик Анни з с.

КРУК, ЩО РОЗЧІСУЄ ВОЛОССЯ.—Це „Джмі“, 20-літній крук, що почувався кожного ранку до обов'язку розчесати кучері малій Діані Твілфолд з Галівуд, Каліфорнія.

Болестрашиці, Перемишль, від м. Поті на Кавказі від Гусаренко О.

18,250 Волинцев Василя і його синів з с. Десерівка, Кам. Под., від Волинцев Юхима с. Платона.

18,251 Потюк Марії д. Анастасії, Юрочка Марії з с. Гни-ла, Турка над Стрием, від Ці-ко Йосифа с. Володимира.

18,252 Миросі Станислава с. Василя з с. Узькович, Перемишляни, від Борович Павли-ни.

18,253 Односельчан з с. На-дієва, Долина, і з с. Білки, Перемишляни, від Рудавський Льва і Делькевич Володими-ра.

18,254 Павлиш Ілька (новий імі(рант) від Павлиш Івана.

18,255 Бадюк Степана з с. Двірці, Жовква, від аток А-настасії.

18,256 Односельчан з с. За-бави і Збоїськ, Радехів, від Веснер Анни.

18,257 Хтоб знав про роди-ну німецько-українську Гі-тель з повіту Подерзам, Су-дети; мають кравецький склад. Пошукує їх син і зять Гітель Антін.

18,258 Тимків Михайла і його рідні з с. Верхня, Калуш, від Тимків Т.

18,260 Ільницький Йосифа і Магдаліни зам. Паламарчук від брата Ільницький Степа-на.

18,261 Тітки Олександрі яка виїхала з Туреччини, родж. в

м. Поті на Кавказі від Гусаренко О.

18,262 Парахомчук Ефима з с. Хойно, Пинськ, від Трофи-мович Созона с. Антона.

18,263 Дубас Гриня з с. Ста-ра Сіль, Папровича, Самбір, від Дубас Миколи с. Івана.

18,264 Летнянчин Андрія, Батюк Зофі з дому Грицьк з с. Дорожів, Самбір, від Лет-нянчик Андрія.

18,265 Довгань Василя з с. Зелена, Бучач, від Салі Марії зам. Долинська.

18,266 Рідних і знакомих з с. Фільварки, Золочів, від Бох-на Евгена.

18,267 Яворський Ігнатія з с. Мельничка, Турка, від се-стри Яворська Марії.

18,268 Волинцев Василя і його синів з с. Десерівки, Ка-м'ян. Поділ., від Волинцев Юх-тима с. Платона.

18,269 Грицьчук Олександра з с. Берестовець, Волинь, від Козубович Олексі з с. Лажав-на, Рівне.

18,270 Гаречмак Івана с. І-вана і Марії з с. Завой, Сянік, від Маценко Степана.

18,271 Федус Миколая і Ми-хайла з с. Куропатки, Бере-жани, від Федус Миколи с. Василя.

Голоситись на адресу: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

Кожний, хто бажає, щоби прислано ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впродов

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислано ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру і цалі в одній колонії коштує \$1.00.

Адм. „Свободи“.

СОВЕТСЬКА „САТИРА“ НА ПЛАН МАРШАЛА

Москва, 1 липня. Рівночасно з облудним советським „мировим наступом“ закордоном, в самому Советському Союзі продовжується типово боль-шевицька кампанія проти за-хідних союзників. До величез-ної кількості проти-західних фільмів і п'єс, тут ще додано балетну комедію. Перебраний за „Дядька Сема“ танцюрист дає ухарактеризований на „Ев-ропу“ танцюристів мішок гро-шей і опісля, танцюючи з нею, здирає з неї одну частину о-дягу за другою, а на останці забирає й мішок грошей та відходить, залишаючи „Евро-пу“ без одягу і без грошей.

ПРЕЗИДЕНТ ТВЕРДИТЬ, ЩО ПОЛІТИКА В СПРАВІ КИТАЮ Є ДВОПАРТИЙНА

Попереднього тижня деякі республіканські конгресмени висловили гостру критику на політику президента Трумана супроти Китаю. Сен. Артур Ванденберг, речник республі-канців у справах закордонної політики, заявив, що прези-дент не дотримує умови з ре-спубліканцями на порозу-міння в далеко-східних спра-вах. На пресовій конференції в четвер запиталися президен-та, чи він робить яку різницю,

коли йде про порозуміння з обома партіями в справах європейської й далеко-схід-ної політики? На це прези-дент відповів, що він не ро-бить жадної різниці.

Тепер виявилось, що полі-тика супроти Китаю щойно вступає на новий шлях і де-партамент стейту щойно ма-є вислати президентові начерк Білої Книги в справі Китаю. Президент мусить радітися ко-го треба, заки видасть рі-шення. Кажуть, що теперішнє рішення прокладе шлях Аме-рики супроти Китаю на цілі роки.

ІТАЛІЙСЬКІ НАДІІ НА НАФТУ

Рим, 1 липня. Італійський уряд та італійське господар-ство зв'язують великі надії з нововідкритими джерелами нафти в Північній Італії. Мі-ністер промисловости заявив, що в 1953 році Італія вже спо-діється видобувати 120,000 тонн нафти.

ПОШУКУВАННЯ

КРЕВНИХ та ОДНОСЕЛЬЧАН на скотальщині із села Опішків, Бу-ковина, пошукує з Америки ІВА-СЮК. Голоситись на адресу:

TOM IWASUK, 2396 Goodson Street, Hamtramck 12, Mich., U. S. A.

ЩО ІХ ШЕ МОЖНА ДІСТАТИ У КНИГАРНІ „СВОБОДИ“

Книжки, поміщені в цім щитнику, є по кількі примірників. Тому хто скорше замовить, то ще може дістане. (Продовження).

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ.	
Абатеса ді Кастро, оповідання, Стендаль, перекл. С. Пашенко	\$.50
Амалонга або Дочка дебрів, оповідання з часів боїв між європей-цями й індіанцями	\$.20
Американські трости — Ковбок (казка). — Емігранти. — Дні нашої слави і неволі	\$.15
Ариетичний правий А. Чепіги (перерібка В. Верніволи)	\$.20
Батьки Захмучені, Юлія Слованський, перекл. п. В. Держирюка	\$.15
Біла машина, оповідання В. Винниченка	\$.10
Блакитний, суспільна студія, і Жовнірське оповідання, М. Яковца	\$.50
Бо піши піною, збірка нарисів Василя Софронова	\$.10
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілю-страцій). — Фаніка горілки. — Не в добрий час (4 ілюстрації).	\$.18
Дні нашої слави і неволі	\$.15
Богі жмуть крони, написав Анатоль Франс, з французької мови переклав О. Пашук	\$.75
Борба світів В. Велса	\$.40
Борці за правду, історичне оповідання А. Кашенка, 4-те видання	\$.45
Брати Моугат, оповідання з життя дитини між звірами, Р. Кіплінга (переклад Ю. Сірий)	\$.60
Вся людська твар з хвалою прийде і інше	\$.15
Варіет з 1900 року. — 2. Вірші. — 3. Між бурливими філіями, драма на 4 дії, В. Бабиченко	\$.35
Великий Січовий Стрілець. Офіційне видання	\$.50
Весела баллада, новий збірник асесних і жартованих пісень і при-співів до музичних інструментів і танців	\$.50
Вечері на хуторі біля Диканьки, повістки Миколи Гоголя	\$.15
Вибір Поєзія О. Федьковича	\$.10
Гостий Лев: Відродження. Два томи в 3-ох частинах	\$ 2.50
Відомолюбство, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образами	\$.10
Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка	\$.20
Вільний чоловік і інші оповідання, Ст. Костіва	\$.40
Вічний співаник	\$.05
Вибір творів, Яків Шоголі	\$.25
Вибір поезій Івана Франка і короткий начерк його життя	\$.35
Вибір творів Осипа Юрія Федьковича	\$.10
О. Луговий: Визначне Життєво Українці, бр. Юрія Кміт, брош. 35, оповідання	\$.75
Пам'ятники В. в епідемічному бар'ярі. Нарис. Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможна краще атмосферу, в якій живе сучасне покоління на Україні	\$.30
Вода в природі. — Уміркований та ширий, В. Винниченка. — Заграв. — Останки „Фортуни“. — Дні нашої слави і неволі	\$.20
В п'яті роковин смерті Івана Франка	\$.10
В 60-ті роковини смерті Тараса Шевченка. Зібрав д-р 3. Кузеля	\$.10
Вступ до метафізики, нап. Апри Бергзон, пер. Євген Яворський	\$.35
Веселий долар, оповідання А. Хомика, пер. Н. Суронцова	\$.60
В тумані. Оповідання Л. Андреева. Перекл. з російської мов Ю.Т.П.	\$.20
Шевченко Т.: Гайдамаки з порт. автора і ілюстраціями. Брош.	\$.50
Галич смерті. Свободно за Марк Твейном переклав В. Держирюка	\$.10
Гарна історія о терпеливій Оленці, донці Антонія, турецького ціса-ря з Константинополя	\$.20
Гаси вогонь, поки не розгорівся й інші оповідання	\$.20
Герой Капітала Антона Сінклера (переклад Н. Романович)	\$.30
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями	\$.25
Гіпнозизм і сугестія в 2-ох частих	\$.40
Голод, оповідання В. Винниченка	\$.10

Замовлення і належитість слати на адресу:

Svoboda

61-23 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J. (7 Канади треба платити тільки американською валютою).

В ШВАЙЦАРІІ ЗАСУДЖЕНО РУМУНСЬКОГО ДИПЛОМА-ТА ЗА ШПИГУНСТВО

Вінтертур, Швайцарія, 1 липня. Федеральний Суд Швайцарії засудив вчора на 18 місяців тюрми господарсько-го радника румунського по-солства, Зольвана Вітіану, я-кому доказано шпигунську ді-яльність.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХО-ДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОВОДА“

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7097.
Острів довгоочікуваний чоловіків і жінок. Шпигун. Х-Рат Розв'язати жоді лиску без операції. Переводити аналізу крові для сузрукних до-зволів. — Облікові години: в будні 10—7 Р. М. В неділі: 11—1 Р. М.

FLORIDA

По сезону багато людей при-їждять сюди купувати ДОМИ, ФАРМИ, БІЗНЕСА. Ми маємо від \$5,000 до \$200,000.
Не забудьте перше зайти до свого брокера.
IVAN BORONA
Reg. Real Estate Broker
7595 North Miami Avenue
MIAMI 38, FLORIDA
Phone 7-6433

IVAN KOVALCHUK FUNERAL HOME

COMPLETELY AIR-CONDITIONED
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ
NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРЯДНА
У випадку смутку в родині клієнту як в день так і вночі:

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

IVAN BUNKO

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занямається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. O'Reard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
747 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MEtrose 8-5577

ДИРІГЕНТАМ І ЛЮБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

ДО ВІДОМА!

Вийшли друком в Європі пре-красно видані нові композиції на мішаний хор

МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО

Кольорова заголовна сторінка арт. мистра ЕДВАРДА КОЗАКА:

- 1) Шумильне, пісня з Бой-ківщини. — 25 ц.
- 2) Висоцька, пісня із Ле-мківщини. — 25 ц.
- 3) Питалася дівчиннонька, текст народної пісні, ме-лодія в стилі нар. пісні. — 25 ц.
- 4) Дунаю-Дунаю, найстар-ший запис повного тек-сту укр. нар. пісні, ме-лодія в стилі нар. пісні. — 35 ц.
- 5,6) Та туман, Ой у полі, дві пісні з Волині. — 40 ц.
- 7,8) Чече вода, Миленько моя, дві пісні давних укр. переселенців між його-слов'янами. — 50 ц.

Ці ноты є на продаж у нашій книгарні. Висилаємо їх за по-передним одержанням заплата.

SVOBODA BOOK STORE
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Сумовито сказав Тарзан Нормі, що її батько погіб. Коли вона прийшла до се-бе після потрясіння, вона

сказала: „Я мушу скінчити батькове діло тут... він потре-бував ще тільки одного міне-ралу з ками”.

„Ні, я тебе візьму до своєї дружини” — сказав Тарзан. Як тільки моя рана загоїться, пі-демо до Джени”.

Міжтим Тролат, загнаний за побиття від Тарзана, ман-дрував коло шатра.

ТАРЗАН, ч. 2126. Мстивий Тролат.